

Søren Gades tale til minde om Krystalnatten

Taler

Søren Gade Jensen
Formand for Folketinget

Dato

9. november 2023

Sted

Rigsdagsgården ved
Christiansborg

Vi er samlet i aften for at vise vores solidaritet med danske jøder. Ja, med jøder over hele verden. Når jeg står her, er jeg glad for at have hele Folketinget i ryggen i solidariteten med vores jødiske medborgere. Og i fordømmelsen af diskrimination og chikane. Vi ser desværre, at jøder bliver truet, chikaneret og hånet for at være det, de er – nemlig jøder. I det seneste opgjorte år var 57 procent af de religiøst motiverede hadforbrydelser rettet mod jøder. Det skal ses i forhold til, at der er cirka 7.000 jøder i Danmark – eller 0,1 procent af befolkningen. Enhver hadforbrydelse er én for meget og skal fordømmes, men de nøgne tal viser en skammelig overrepræsentation af forbrydelser mod jøder. Situationen i Mellemøsten åbner lige nu for en bølge af had mod danske jøder. Også selv om de ikke har lod og andel i konflikten. En opgørelse fra Det Jødiske Samfund viser, at indberetningerne om antisemitisme er 24 gange højere i måneden efter 7. oktober end gennemsnittet i de forudgående ni måneder. Det er totalt uacceptabelt. Vi skal for alt i verden undgå, at vores jødiske medborgere bliver dæmoniseret. Vi skal slå ring om dem og hjælpe dem med at være jøde i Danmark. Uden tilråb og trusler. Samtidig foregår der en digital kamp om, hvordan vi skal forstå begivenhederne og krigen i Gaza. Lad os kalde tingene ved rette navn. Hamas begik et frygteligt terrorangreb den 7. oktober. Der er ikke noget andet ord for drab på 1400 civile mænd, kvinder og børn. Som civiliserede mennesker skal vi bruge oplysning og debat til at gå op mod fake news og fordrejning. Det er derfor, vi er samlet i aften. For at mindes og for at lære af historien. _____ For 85 år siden blev over 7.500 jødiske forretninger i Tyskland smadret og plyndret. 250 synagoger blev sat i brand. Næsten 100 jøder blev banket til døde. 26.000 jøder blev fængslet. De tyske politibetjente og brandfolk havde fået besked om at se den anden vej, mens de nazistiske stormtropper hærgede. Den næste morgen vågnede den tyske befolkning op til gader med knust glas, der glimtede i dagslyset som krystaller. Samtidig gik jødeforfølgelsen ind i en ny fase. Fra at forulempe jøderne blev hetzen mod jøder blev sat i system. Krystalnatten blev optakten til et af de frygteligste

kapitler i menneskehedens historie. Holocaust med udryddelse af cirka 6 millioner jøder. Et folkedrab af et uvirkeligt omfang. Når vi læser om Holocaust i historiebøgerne, bliver vi lamslået og ryster forfærdet på hovedet. Vi har svært ved at begribe den systematiske ondskab. Hvordan kunne mennesker fra et gammelt kulturland som Tyskland udtænke og gennemføre et sådant massedrab på helt uskyldige mænd, kvinder og børn? Koldblodige masse mordere fra samme land som Goethe, Beethoven og Thomas Mann. Civilisationens fernis oven på det menneskelige barbari viste sig at være papirtynd. Historien har lært os, at vi skal holde djævelen inde i flasken. Hvis glasset bliver knust, får ondskaben frit spil. Vi er samlet her i dag for at mindes og for at give hinanden et løfte om, at det nazistiske folkemord ikke må blive glemt. Hver fakkelløber som et symbol på, at vi mindes. At historien ikke må gentage sig. _____ I Danmark har vi lovgivning, der beskytter mennesker mod forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse. Men det er endnu vigtigere, at vi som enkeltpersoner lever op til det moralske ansvar om at respektere jødernes ret til at udleve deres kultur og identitet. Vores jødiske medborgere tager del i samfundslivet sammen med os andre. Vi er arbejdskolleger. Vi sidder i Parken og hepper det danske landshold frem til sejr. Vi går til de samme koncerter med Coldplay og Bruce Springsteen. Derfor er det aldeles uacceptabelt, at nogen truer jøder, fordi en bærer en kipa. Fordi en anden har en Davidstjerne om halsen. Fordi en tredje hedder Nathan til efternavn. Danskhed skal ikke være ensartethed, men medmenneskelighed. Som da modige danskere i oktober 1943 hjalp over 7.000 jødiske landsmænd med at komme i land i Sverige, da nazisterne beordrede danske jøder deporteret. Det var et af de få lys i den mørke historie om Holocaust. _____ Begivenhederne i Melleløsten, hvor Israel er i krig med terrororganisation Hamas, har desværre gjort det aktuelt at trække den grufulde historie frem. Som en påmindelse om, hvor galt det kan gå. Jøderne i Danmark er ikke i krig, men de oplever alligevel at blive truet og lagt for had. Det er urimeligt. Det kan vi ikke acceptere. Når nogen rykker frem med had, bør vi andre som civiliserede mennesker rykke sammen om vores jødiske medborgere i Danmark. Tak til folketingsmedlem Frederik Vad fra Socialdemokratiet for at stable arrangementet på benene på kort tid. Tak til jer andre for at komme og holde vores hukommelse i live.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Mindetale, Taler om Krystalnatten 1938

Relateret

9. november 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/soren-gades-tale-til-minde-om-krystalnatten>